

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie február 2012

I. senát

Nálezy:

spisová značka	I. ÚS 167/2011
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. februára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv rozsudkom najvyššieho súdu, ktorý považuje za nedostatočne odôvodnený a založený na nesprávnych skutkových a právnych záveroch.
ratio decidendi	<p>Z obsahu sťažnosti a jej príloh je možné ustáliť, že v posudzovanej veci prvostupňový aj druhostupňový stavebný úrad v konaní o povolení stavby mali vedomosť o možnej geologickej nestabilite terénu, na ktorom sa stavba stavebníka povoľovala.</p> <p>Predmetnú okolnosť druhostupňový stavebný úrad vyhodnotil tak, že v rozhodnutí o povolení stavby a v ňom stanovených podmienkach uskutočnenia stavby uložil stavebníkovi podľa § 66 ods. 3 písm. a) a c) stavebného zákona túto povinnosť: „stavebník pred začatím uskutočnenia stavby predloží stavebnému úradu výsledky geologického prieskumu a ak to vyplynie z jeho výsledkov, podrobnejšiu dokumentáciu, ktorá je potrebná pre kontrolu dodržiavania podmienok určených na vyhotovenie stavby“.</p> <p>Krajský súd pri preskúmaní rozhodnutí stavebných úradov v konaní o žalobe sťažovateľa podľa § 247 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku dospel k záveru, že v stavebné úrady nepostupovali a nerozhodli správne, keď stavebníkovi svojim rozhodnutím povolili stavbu bez toho, že by im pred vydaním rozhodnutia o povolení stavby boli známe výsledky geologického prieskumu, pričom podľa krajského súdu od výsledku geologického prieskumu závisí, či stavba môže byť povolená (§ 62 ods. 4 stavebného zákona) alebo nie, resp. určenie podmienok uskutočňovania stavby (§ 66 ods. 1 stavebného zákona). Z uvedených dôvodov krajský súd svojim rozsudkom zrušil sťažovateľom napadnuté rozhodnutia stavebných úradov o povolení stavby a vec vrátil na ďalšie konanie.</p> <p>Najvyšší súd sa v napadnutom rozsudku nestotožnil so záverom krajského súdu a za správne považoval závery stavebných úradov, preto na odvolanie stavebníka, ako i druhostupňového stavebného úradu zmenil rozsudok krajského súdu tak, že žalobu sťažovateľa o preskúmanie stavebného povolenia zamietol.</p> <p>Najvyšší súd sa stotožnil so závermi stavebných úradov, že predloženie výsledkov geologického prieskumu vo vzťahu ku konkrétnej povoľovanej stavbe nebolo potrebné na rozhodnutie o povolení či nepovolení stavby, resp. v prípade jej povolenia na určenie podmienok uskutočnenia stavby. Podľa najvyššieho súdu predloženie výsledkov geologického prieskumu a ich zohľadnenie postačuje až pri uskutočňovaní už povolenej stavby. Ďalej uviedol, že až „pri založení stavby, t. j. konkrétnom fyzickom budovaní jej</p>

	<p>základov je potrebné sledovať, či budú stačiť navrhnuté základové konštrukcie, alebo ich bude potrebné spevniť... nie možné, aby sa spájalo a zamieňalo konanie o povolení stavby s jej fyzickou realizáciou. Možné problémy, ktoré môžu vzniknúť pri fyzickej realizácii stavby neznamenujú, že by stavebné povolenie nebolo vydané v súlade so stavebným zákonom.“.</p> <p>Podľa sťažovateľa najvyšší súd dostatočne neodôvodnil svoje rozhodnutie a „odmieta názor, že výsledok geologického prieskumu je postačujúce zohľadňovať až po vydaní stavebného povolenia v realizačnom projekte resp. pri samotnej realizácii stavby a ukladaní jej základov (ako to prezentoval druhostupňový stavebný úrad... a ktorý názor v konečnom dôsledku odobril najvyšší súd), a to z dôvodu, že výsledky geologického prieskumu ak by aj umožňovali vôbec vydanie stavebného povolenia, potom by boli určite rozhodujúcou skutočnosťou pre stanovenie samotných podmienok uskutočňovania stavby... Na uvedenom nič nemení fakt, že v danom prípade stavebný úrad už vydal právoplatné rozhodnutie o umiestnení stavby, najmä ak pri jeho vydaní nijak neskúmal geologické podmienky terénu...“.</p> <p>Účelom právnej regulácie výstavby a jej povoľovania štátnymi orgánmi je nesporne ochrana verejných záujmov vrátane ochrany zdravia a života ľudí a maximálne možné vylúčenie nebezpečenstiev, ku ktorým by mohlo dôjsť počas výstavby.</p> <p>Ústavný súd po dôslednom preskúmaní obsahu napadnutého rozsudku konštatuje, že jej podstatná časť je venovaná zhrnutiu obsahu rozhodnutí stavebných úradov a opravných prostriedkov účastníkov, pričom v ňom absentuje vyčerpávajúce uvedenie dôvodov, pre ktoré najvyšší súd považoval za nesprávne ním preskúmané závery krajského súdu aj v súvislosti s naplnením účelu právnej regulácie výstavby v skutkových okolnostiach konkrétnej veci.</p> <p>V okolnostiach danej veci ústavný súd považuje samotný právny názor najvyššieho súdu, podľa ktorého sú výsledky geologického prieskumu terénu relevantné až pri uskutočňovaní stavby, a nie pre posúdenie splnenia podmienok na vydanie stavebného povolenia alebo na určenie podmienok uskutočnenia stavby v stavebnom povolení, za právny názor, ktorý opomína dôsledné naplnenie právnej regulácie povoľovania výstavby.</p> <p>Rozsudok najvyššieho súdu je rozhodnutím, ktoré nie je z ústavného hľadiska akceptovateľné a udržateľné, a preto rozhodol, že namietaným rozsudkom bolo porušené sťažovateľovo základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Rozsudok najvyššieho súdu sa zrušuje a vec vracia najvyššiemu súdu Slovenskej na ďalšie konanie.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 361/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Milan Čalík</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – v časti vyhovené/ v časti nevyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>18. januára 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovateľ namietal porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote postupom okresného súdu, postupom krajského súdu a postupom najvyššieho súdu.</p>
<p>ratio decidendi</p>	<p>K porušeniu práv sťažovateľa postupom okresného súdu a postupom krajského súdu:</p>

	<p>V konaní vedenom na okresnom bol vydaný 6. decembra 2005 rozsudok, ktorý nadobudol právoplatnosť 14. mája 2010 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 24. februára 2010, ktorým bol rozsudok okresného súdu zmenený. Tým bolo konanie na okresnom súde a na krajskom súde právoplatne skončené.</p> <p>Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená až 12. apríla 2011, teda skoro rok po právoplatnom skončení konania na okresnom súde. Z uvedeného zároveň vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť vo vzťahu k okresnému súdu dávno po uplynutí zákonnej 2-mesačnej lehoty, čo je dôvodom na nevyhovenie sťažnosti.</p> <p>V konaní vedenom na krajskom súde rozhodol krajský súd rozsudkom z 30. mája 2007, ktorý bol právnej zástupkyňi sťažovateľa doručený 28. júna 2007. V tento deň zároveň rozsudok krajského súdu z 30. mája 2007 nadobudol aj právoplatnosť. Z uvedeného preto vyplýva, že sťažovateľ podal sťažnosť dávno po tom, čo bolo konanie na krajskom súde právoplatne skončené, čo má za následok aj v tejto časti jej oneskorenosť.</p> <p>K porušeniu práv sťažovateľa postupom najvyššieho súdu:</p> <p>Najvyšší súd v namietanom konaní rozhodoval o dovolaní podanom odporkyňou proti rozsudku krajského súdu z 30. mája 2007, o ktorom rozhodol vo veci samej zrušujúcim uznesením z 26. februára 2009. Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu aj v tejto časti oneskorene, pretože ju podal na poštovú prepravu až 8. apríla 2011.</p> <p>Odporkyňa podala proti v poradí druhému rozsudku krajského súdu z 24. februára 2010 dovolanie na okresnom súde 11. mája 2010 s tým, že zároveň požiadala o odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorému najvyšší súd uznesením vyhovel.</p> <p>Následne však najvyšší súd vo veci už nekonal, preto podal sťažovateľ sťažnosť predsedovi najvyššiemu súdu na prieťahy v napadnutom konaní.</p> <p>Konanie nebolo zatiaľ na dovolacom súde skončené.</p> <p>Ústavný súd preto zistil, že opätovné dovolacie konanie na najvyššom súde trvalo ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu skoro 11 mesiacov a v čase rozhodovania ústavného súdu trvá už vyše 1 rok a 7 mesiacov, aj keď je pravda, že najvyšší súd rozhoduje o dovolaní, teda o mimoriadnom opravnom prostriedku, ktoré musí trvať istý čas.</p> <p>Na druhej strane sa tak deje po druhýkrát, teda opakovane, takže sa nemožno stotožniť s jeho doterajšou dĺžkou, najmä ak bolo dovolanie opakovane podané proti takému rozsudku krajského súdu, ktorý vo výroku zrušil právo spoločného nájmu k bytu účastníkov konania a za výlučného nájomcu určil sťažovateľa.</p> <p>Najvyšší súd mal konať urýchlene a bezprieťahovo, aby vec bola právoplatne ukončená, a tak nastolená právna istota týkajúca sa ďalšieho užívania predmetného bytu konkrétnym nájomcom, najmä ak konanie prebieha už vyše 8 rokov.</p> <p>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom najvyššieho súdu Slovenskej republiky p o r u š e n é b o l o .</p> <p>Sťažovateľovi sa p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €.</p> <p>K nálezu je pripojené odlišné stanovisko sudcu Petra Brňáka.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

<p>spisová značka</p>	<p>I. ÚS 319/2011</p>
<p>sudca spravodajca</p>	<p>Peter Brňák</p>
<p>druh konania</p>	<p>čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb</p>
<p>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</p>	<p>nález – vyhovené</p>
<p>dátum rozhodnutia</p>	<p>8. februára 2012</p>
<p>dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv</p>	<p>čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Sťažovatelia namietali porušenie namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru</p>

	o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného v konaní o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv, ktoré začalo v roku 2001.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom posúdenia je občianskoprávne konanie (rozhodovanie o určenie neplatnosti kúpnych zmlúv), ktoré sa začalo 23. februára 2001, teda pred takmer 11 rokmi, uskutočnili sa v ňom pojednávania, ale nebolo ani raz v merite veci na okresnom súde rozhodnuté. Rozhodovanie súdu o týchto otázkach tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a preto vec nemožno posúdiť ako právne zložitú. Právna a ani faktická náročnosť nemohli byť zásadnou príčinou doterajšej dĺžky konania.</p> <p>2. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu podstatnú okolnosť v správaní sťažovateľov, ktorou by prispeli k zbytočným prieťahom v konaní. Ústavný súd si povšimol skutočnosť, že sťažovatelia tiež menili žalobný petit. Táto zmena mohla prispieť k celkovej dĺžke konania, je to však procesné právo účastníka súdneho konania, na ktoré má právo.</p> <p>3. Z dosiaľ vykonaných úkonov okresného súdu vyplýva, že bol v spore sťažovateľov v podstate nečinný, aj keď vykonával pojednávania, zabezpečoval dôkazy, ale ani raz v merite veci nerozhodol. Nečinnosť okresného súdu charakterizuje konanie ako celok, a preto ústavný súd nepovažuje za potrebné hodnotiť sporadické úkony okresného súdu.</p> <p>Ústavný súd bez akýchkoľvek pochybností dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v namietanom konaní už len z dôvodu celkového trvania tohto konania (takmer 11 rokov) došlo u sťažovateľov k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje konať vo veci bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľom priznáva primerané finančné zadost'učinenie každému v sume po 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	***

spisová značka	I. ÚS 5/2012
sudca spravodajca	Marianna Mochnáčová
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. februára 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľka namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania vedeného okresným súdom je rozhodovanie o návrhu podanom pôvodným navrhovateľom na zaplatenie sumy s príslušenstvom z titulu kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi jeho manželkou, teda sťažovateľkou a obchodnou spoločnosťou, na základe zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorou po zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov túto pohľadávku sťažovateľka postúpila na svojho manžela (pôvodného navrhovateľa). Predmet tohto súdneho konania nemožno považovať po vecnej stránke za zložitý, taktiež po právnej stránke je nutné konštatovať, že žiadne skutočnosti nenasvedčujú zložitosti veci a obdobná agenda tvorí bežnú rozhodovaciú činnosť všeobecných súdov.</p> <p>2. V prípade sťažovateľky došlo k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii), teda k zmene doterajšieho účastníka konania na strane navrhovateľa, a to na základe univerzálnej sukcesie (z titulu dedenia). Keďže univerzálna sukcesia vyvoláva automaticky aj procesnoprávne nástupníctvo, konajúci súd nemusel uplatňovanú zmenu uznesením pripustiť. Sťažovateľka totiž vstúpila do predmetného konania v tom štádiu, v akom sa nachádzalo pred zmenou účastníkov konania.</p> <p>Ústavný súd zistil niekoľko okolností, ktorými sťažovateľka čiastočne prispela k</p>

	<p>prieťahom v konaní okresného súdu, a to neoznámením úmrtia pôvodného navrhovateľa a právneho predchodcu sťažovateľky okresnému súdu, ako aj nedoplnením označenia odporcu na základe výzvy okresného súdu. V tejto súvislosti však ústavný súd tiež zohľadnil, že skutočnosť, či sťažovateľka mala vedomosť o vedení posudzovaného konania, nie je možné objektívne zistiť.</p> <p>3. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že postupom okresného súdu v priebehu posudzovaného konania došlo k zbytočným prieťahom spôsobeným nečinnosťou okresného súdu v trvaní 10 rokov.</p> <p>Ústavný pri svojom rozhodovaní prihliadol aj na skutočnosť, že posudzované súdne konanie bolo ku dňu jeho rozhodovania skončené uznesením z 19. januára 2012 o zastavení konania z dôvodu nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania na strane odporcu, ktorého právnu subjektivitu sa v konaní nepodarilo preukázať.</p> <p>Ústavný súd preto vyslovil porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jej práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovateľke priznáva finančné zadosťučinenie v sume 2 000 €.</p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala: Mgr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.